

Het groenblauwpeil: hoe klimaatbestendig is een gebouw of perceel?

Midden september 2021 werd door de Vlaamse Confederatie Bouw (VCB), VLARIO en het Departement Omgeving het groenblauwpeil gelanceerd. Dat is een tool die toelaat om te berekenen hoe goed een gebouw en perceel scoren op het vlak van biodiversiteit (groene score) en waterbeheer (blauwe score). Het WTCB maakte deel uit van de stuurgroep die het peil ontwikkelde.

B. Bleys, ir., laboratoriumhoofd, laboratorium 'Waternetwerken', WTCB
G. Goossens, adviseur Milieu, VCB

Context

Door de klimaatverandering komen er vaker intensere regenbuien voor, waardoor de kans op wateroverlast groter is. Tegelijkertijd worden de zomers droger, waardoor het risico op hittestress toeneemt. Deze problemen worden bovendien nog versterkt door de verstedelijking.

Het groenblauwpeil heeft tot doel om alle actoren (burgers, projectontwikkelaars, ontwerpers, aannemers, maar ook steden en gemeenten) te **sensibiliseren** over de factoren die een rol spelen in deze verschijnselen. Zo betreft het momenteel een volledig vrijwillig instrument, maar het is

Groene score

Enkele mogelijke maatregelen ter verbetering van de groene score zijn:

- het plaatsen van groendaken
- het installeren van groengevels.

bijvoorbeeld niet uitgesloten dat steden en gemeenten de tool zullen beginnen te gebruiken om een ambitieniveau voor nieuwbouwprojecten vast te leggen.

Interactieve webtool

Het groenblauwpeil is een interactieve webtool die werkt op basis van een **eenvoudige vragenlijst** en **interactieve kaarten**. De tool maakt gebruik van de kaarten van Geopunt, het platform van de Vlaamse overheid waarop geografische overheidsinformatie gecentraliseerd wordt.

In de tool wordt het perceel aan de hand van het adres weergegeven op een interactieve kaart, waarop alle aanwezige oppervlakken ingegeven kunnen worden: (groen)daken, terrassen, opritten, andere verhardingen, vijvers, hemelwaterputten en infiltratievoorzieningen (zie afbeelding 1). Sommige van deze elementen (bv. de daken) worden automatisch gedetecteerd.

Score van A tot F

Naar analogie met het energieprestatiecertificaat (EPC) geeft het groenblauwpeil door middel van de letters A tot F weer hoe goed of slecht een gebouw(ontwerp) of perceel scoort op het vlak van **klimaatrobuustheid** en **duurzaamheid**. Een A-label staat daarbij voor klimaatrobuste projecten die een duurzame waterhuishouding combineren

- 1 Aanduiding van de verschillende oppervlakken op een perceel (D=dak, O=oprit, T=terras, W=water).

Groene score

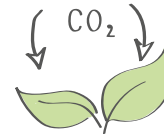
Biodiversiteit

Luchtkwaliteit

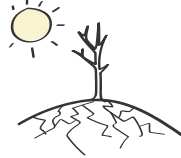

Verkoeling

CO₂-opslag

Blauwe score

Droogte

Piekafvoeren

Watergebruik

Overstromingen

2 Deelscores binnen de groene (bovenaan) en de blauwe score (onderaan).

met kwaliteitsvolle groene elementen. Het C-label is een gemiddelde score die overeenkomt met de wettelijke minimumvereisten voor (her)nieuwbouw of verbouwingen.

Naast een globale score geeft de tool ook een afzonderlijke groene en blauwe score.

Voor de bepaling van de **groene score** dienen de oppervlaktes gras, moestuin, spontane vegetatie, struiken, bomen en hagen ingegeven te worden, evenals meer details over het type vegetatie, de hoogte van de bomen en de aanwezigheid van groene wanden.

Voor de bepaling van de **blauwe score** moet er aangegeven worden naar waar de verschillende oppervlakken afwateren (tuin, bodem, ander oppervlak, riolering of oppervlaktewater buiten het perceel). Verder dient vermeld te worden of er drainage aanwezig is, of er gebruikgemaakt wordt van grondwater en of er in het gebouw een installatie voor het hergebruik van grijs water voorzien is.

Blauwe score

Enkele mogelijke maatregelen ter verbetering van de blauwe score zijn:

- de afvoer van het dak afkoppelen van de riolering en het water laten infiltreren
- het plaatsen van een hemelwaterput
- het installeren van een infiltratievoorziening (zie [WTCB-Dossier 2021/5.7](#))
- het voorzien van een installatie voor het hergebruik van grijs water
- het ontharden of de uitvoering van een waterdoorlatende verharding
- het voorzien van wadi's. Dit zijn laaggelegen gebieden waar het regenwater zich bij overvloedige regenval kan verzamelen en die dienstdoen als buffer om overbelasting van de riolering en overstroming te vermijden. Een wadi staat een groot deel van de tijd droog en is vaak begroeid met gras of kruiden.

Binnen deze scores worden nog verschillende **deelscores** onderscheiden (zie afbeelding 2). De deelscore 'overstromingen' is momenteel nog in ontwikkeling. In de loop van 2023 zal de tool eveneens uitgebreid worden naar complexe percelen en gebouwen.

Na de berekening van de score worden enkele **concrete maatregelen** aangereikt om zowel de groene als blauwe aspecten te verbeteren.

Focus op sanitaire installaties

Aangezien voornamelijk de blauwe score relevant is voor sanitaire installateurs, wordt hieronder meer toelichting gegeven bij de drie bijhorende deelscores:

- **'Droogte'**: geeft aan in welke mate hemelwater op het perceel infiltreert, vastgehouden en/of nuttig gebruikt wordt. Hoe minder water van het perceel afgevoerd wordt, hoe beter de score. Enkele maatregelen om deze score te verbeteren zijn:
 - het plaatsen van een hemelwaterput en infiltratievoorziening
 - het laten afstromen van verhardingen naar de tuin
 - het ontharden of het doorlatend maken van verhardingen
- **'Watergebruik'**: geeft aan in hoeverre het opvangen hemelwater nuttig gebruikt wordt. Hoe meer er ingezet wordt op het verbruik, hoe beter de score. Zo hebben drainage, een grondwaterboorput en een te klein gedimensioneerde hemelwaterput een negatief effect op de score, terwijl installaties voor het gebruik van grijs water een positief effect hebben
- **'Piekafvoeren'**: geeft aan in welke mate het perceel het regenwater tijdens hevige buien kan opvangen en vasthouden. Hoe minder water er tijdens piekbuien afgevoerd wordt, hoe beter de score, omdat hierdoor het overstromingsrisico in de straat en verder stroomafwaarts beperkt wordt. Het plaatsen van hemelwaterputten, infiltratievoorzieningen en groendaken en het laten afstromen van verhardingen naar de tuin hebben een positief effect op deze deelscore. ◆